

Alodia Kawecka

Bibliographica XVII s.

Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej 2, 103-116

1930

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BIBLIOGRAPHICA XVII S.

Po dłuższej przerwie ukazywać się zaczęły dalsze tomy *Bibliografji* Estreichera w tempie, które pozwala przypuszczać, iż w niedalekiej przyszłości wydawnictwo dojdzie do kresu.

Niewątpliwie, po wyczerpaniu tematu w zakresie końcowych liter alfabetu, osoby powołane zajmą się uzupełnieniami i poprawkami, których zawsze tak wielkie objętościowo i czasowo dzieło będzie wymagać. Nim wszakże wydawcy Estreichera przystąpią do rewizji całości i ogłoszenia dopełnień, wiele materiału zostanie jeszcze przez długie lata nieznanego, a zatem niedostępnego.

Tymczasem bibliografja polska między ukazaniem się 25-go a następnych tomów Estreichera znalazła się w nowych warunkach, zdobyła nowe tereny, jako to przez udostępnienie szeregu zbiorów prywatnych — do tych w pewnej mierze należy Biblioteka Kórnicka —, jak przez możliwość dotarcia do księżnic rozproszonych, wywiezionych z kraju, a obecnie powracających itd. itd.

Z tych i innych względów materiał nieobjęty *Bibliografją* rośnie wciąż coraz więcej, a ogłaszanie go bodaj częściowo dopomoże zapewne wydawcom Estreichera do zestawienia w przyszłości pełnego obrazu naszego dawnego piśmiennictwa.

Te cele niewątpliwie przyświecają różnym wydawcom katalogów, inwentarzy, poszczególnych prób i prac bibliograficznych, jakie ostatnio licznie — wedle sił i możliwości autorów — ukazywać się zaczęły.

W zrozumieniu powyższych zadań przystępuje również Biblioteka Kórnicka do ogłaszania w swoim *Pamiętniku* »pokłosa« bibliograficznego na terenie XVII w. »Pokłosis« to zebrane zostało przy pracach katalogowych z wymienionego okresu, przy której to sposobności okazywało się ustawicznie, jak cenną pomocą bibliotekarzowi służy *Bibliografja Polska*, ale też z uznania jej niezbędności wynikało dotkliwie poczucie braków i pewnych niedociągnięć.

Biblioteka Kórnicka w niewielkiej tylko mierze znana była Karolowi Estreicherowi. A przecież zasoby jej słusznie cieszą się dobrą opinią ze względu na bogactwo i dobór pomników dawnej kultury umysłowej. Nim więc ciekawości i rzadkości tego zbioru ujmie kiedyś tak fachowo i umiejętnie kontynuowana *Bibliografja Polska*, niech wolno będzie samej Bibliotece udzielić wiadomości o drukach bądź to nieznanych Estreicherowi, bądź też błędnie przez niego opisanych. Niniejszy — pierwszy wykaz obejmuje litery A—Be.

Należy zwrócić uwagę, że w zakresie druków XVI w. Biblioteki Kórnickiej spełnia całkowicie powyższe zadanie katalog dr. Piekarskiego*.

W ogłaszanych tutaj materiale wyróżniają się trzy rodzaje pozycji: 1 — podające druki nieznanne Estreicherowi, 2 — informujące o dziełach znajdujących się w Bibliotece Kórnickiej, a które Estreicher wymienia bez biblioteki, wreszcie 3 — to pozycje prostujące błędne informacje Estreichera. Stąd też wynika niejednolitość w redagowaniu: nieznanne druki ogłaszane są z większą ścisłością, natomiast opisy dzieł, które w *Bibliografji* są już cytowane — podano tutaj w skróceniu ze szczegółowszem uwzględnieniem ustępów, bądź to opuszczonych, bądź też błędnie u Estreichera zanotowanych.

Wreszcie kilka objaśnień co do techniki wydawniczej: na czele każdej pozycji umieszczono t. zw. notatkę bibliograficzną. Po niej następuje zdjęcie karty tytułowej i opis całego druku — czyli opis bibliograficzny. Na końcu wymieniona liczba oznacza sygnaturę biblioteczną. Wszystko, co przytoczono z opisywanego dzieła, a więc odpis tytułu, cytaty tekstu wydrukowano kursywą, wszystkie zaś uwagi autora — antykwą. Poszczególne wiersze tytułu oddzielono podwójną pionową kreską. Na zakończenie autor pragnie jeszcze raz podkreślić, że podany niżej wykaz druków XVII w. jest tylko materiałem dla przyszłej kompletnej bibliografji. Tak nazwane tutaj nieco przesadnie »bibliographica« spełnią swój cel — według mniemania i pragnienia autora — jeśli ułatwią kiedyś pracę bibliografom, a zarazem wskażą czytelnikom, czego mogą szukać w B. K., mało stosunkowo znanej i niewyzyskanej.

Alodja Kawecka

1. ABDRUCK des Schreibens, B. m. dr. 1657. 4°.
Abdruck || des Schreibens | || Welches an Sr. Chur Fürstl. || Durchl. zu Brandenburg die Stände Dero || Herzogthumbs Preussen zu der Zeit übergeben | als Ihre Königl. Maytt. zu Schweden || in das Hertzogthumb Preussen angelanget | || und mit Dero | wie ach der Pohlischen || Quartianer Armees, umb die || Stadt Königsberg Sich || gelagert. Linja z ozdobienników. Anno 1657. B. m. i dr. Tytuł i tekst drukowany got. przeplatany antykwą.

Knlb. 7 + 1 niezadruk., sygn. A⁴—B³.

Estr. XII, 3 podaje ten druk z błędami w odpisie tytułu, a przedewszystkiem podaje rok — A. 1756, co niewątpliwie jest mylne. Nie wymienia też żadnego znanego egzemplarza. W t. IX, w spisie chronologicznym umieszcza druk ten również mylnie pod rokiem 1757 i z błędami.

B. K. 11270.

---

* Piekarski, *Katalog Biblioteki Kórnickiej*, tom I. Polonica XVI w. (Kraków, 1929)

2. ACTA Congregationis Intermediae. Kraków, Spadkob. A. Piotrkowczyka, b. r. [ca. 1648.]. 4°.
ACTA // Congregationis Intermediae, // IN // Conventu Cracoviensi // SANCTISSIMAE TRINITATIS // Celebratae; // SUB Adm.: R. P. Fratrc Martino Ostro||vicio S. Theol: Magistro, Priore Prouin-||ciali Prouinciae Poloniae // In festo S. Michaelis Archangeli, // Die 29. Septembris, Anno 1648. // Iussu Superiorum. // CRAC. In officina Viduae & Hacredum Andreeae Petri-||couij, S. R. M. Typographi.
 Tytuł i tekst antykwą. Knlb. 8, sygn. A—B⁴.
 Estr. XII, 25 podaje: *Acta Capituli provinciae Polonae ord. praed. die 29 Septembris a. 1648 sub adm... Martino Ostrovicio celebrati, Cracoviae...*
 4° bez bibl. B. K. 11198 adl.
3. ALEXANDER ab Immaculata Conceptione B. V. M. Castris et astris... hołdujący... Władysław z Lubrania Dąbski. [Kraków, Mik. Schedel. 1688]. 2°.
[Castris et astris Marsowi y Jezusowi hołdujący Kawaler... Władysław z Lubrania Dąbski... 1688].
 Brak k. tyt. i przypisu Dąbskiemu. S. 30.
 Estr. XII. 109 podaje k. 17. B. K. 334.
4. ALITHOPHILUS Polonus. Sincerum iudicium. B. m. dr. r. [ca. 1674]. 4°.
ALITHOPHILI POLONI // SINCERUM JUDICUM. // De // CAROLI // LOTHARINGIAE PRIN-||CIPIS // Indole & Moribus. //
 Tytuł i tekst antykwą, na końcu finalik.
 Knlb. 4 bez sygn. Pismo okolicznościowe z powodu kandydatury Karola Lotaryńskiego na króla polskiego po śmierci Michała Wiśniowieckiego.
 Estr. nieznanym. B. K. 1985 adl.
 ANREDE Des Rahts zu Dantzig, An... Joannem Casimirum. 1656.
 Vide: FABRICIUS Vincentius.
5. APOSTROPHE ad... Poloniae candidatos. B. m. dr. 1674. 4°.
APOSTROPHE // AD // SERENISSIMOS // POLONIAE // CANDIDATOS. // B. m. dr. ad calc. Anno M.DC.LXXIV. // Mense Martio. Na odwrociu k. tyt. u góry szeroka listwa z kwiatków, niżej powtórzony tytuł; tekst zaczyna inicjał. Na końcu data oddzielona jest od tekstu linją, przerywaną ozdobnikami.
 Knlb. 4.
 Estr. XII, 189 wymienia Apostrophe, ale z rozszerzonym tytułem w jęz. niemieckim. Zapewne jest to tłumaczenie niemieckie oryginału łacińskiego wyżej opisanego. Tej edycji nie zna. B. K. 1128.

6. ARNOLDUS Nicolaus, Religio Sociniana. Franequerae, Idz. Albertus 1614. 4°.
RELIGIO SOCINIANA // SEU // CATECHESIS // RACOVIANA // MAIOR // . . . Authore // Nicolao Arnoldo... // Sygnet drukarski z napisem: Per angusta ad augusta. Franequerae. Typis et impensis Idzardi Alberti, et Joannis Janssonii... M.DC.LIV.
 Egz. niepag., sygn. zmienne. K. 1—3 dedykacja Januszowi Radziwiłłowi. Na k. 3 v. portret Arnolda, niżej wiersz podp. *C. Schotanus*, poczem k. 8 zawiera przedmowę do czytelnika, wiersze itp. Druk refutacji dwu-kolumn. Tekst katechizmu druk. kursywą, refutacji — antykwą. Na początku tekstu listwa z ozdobników. Inicjały.
 Estr. XII, 226 i X, podaje ilość stron 742. Różni obie edycje także układ karty tyt. B. K. 11742.
7. ARTHUS Gotard, Historia Chronologica Pannoniae. Francofurti, Vid. et filii Th. de Bry. 1608. 4°.
Historia Chronologica // PANNONIAE: // RES PER HUNGA-//GARIAM sic! ET TRANSYLVANIAM, // iam inde à constitutione Regnorum illorum, usque // ad inuictiss. Rom. Imp. Rodolphum II, Hun-//gariae Regem Christianum XXXX. & Sereniss. // Sigismundum Bathorium, Transylvaniae // Ducem, maximè vero hoc diuturno // bello gestas: // ICONES ITEM VITASQUE ET VICTO-//RIAS, Regum, Ducum & procerum, tam Christianorum quam // Turcicorum, à Ioanne Iac. Boissardo Vesuntino delineatas, // continens. // AD ANNUM VSQVE M.D.CVII. con-//tinuata & deducta, Studio & opera // M. Gotardi Arthus Dantiscani. // AD-DITA EST TABVLA CHOROGR-//phica totius Hungariae noua, effigiationes item topo-//graphicae aliae, in aes artificiosè incisae & in lucem // datae, per Theodori de Bry relictam vi-//duam & filios haeredes. // FRANCOFURTI, Anna M.D.CVIII.
 K. tyt. ozdobiona ramką sztychowaną, z medjalonem z wizerunkami królów i książąt.
 Knlb. 7 + s. 290, tabl. incl. 11. Od s. 139—149 *Acta Polonica*.
 Estr. XII, 238 podaje tytuł b. skrócony i nie wymienia bibl. B. K. 1300.
8. ARTHUS Gotard, Historia Indiae Orientalis. Coloniae Agripp. b. dr. 1608. 8°.
HISTORIA // INDIAE ORIENTALIS... QUA REGIONUM ET INSULARUM // situs & commoditas... // describuntur. // AUTORE M. GOTARDO ARTHUS // Dantiscano. Ozdobnik COLONIAE AGRIPPINAE, // SUMPTIBUS VVILHELMI // Lutzenkirch. // ANNO M.DC.VIII.
 Tytuł i tekst druk. antykwą z użyciem kursywy. Na odwr. k. tyt. *Autor ad librum*. Od k. nlb. 2 r. — 4v.: *Epistola dedicatoria* do rady i senatu gdań-

skiego podpis. przez autora. Knlb. 5 r. — 7 v. wiersze na cześć Arthus'a. Knlb. 9 i 10: *Index capitum*, poczem od s. 1 (k. A₁) następuje tekst.

Knlb. 10 + s. 612, defekt, brak k. końcowych: s. 613—161. Knlb. 8 — pusta.

Estr. XII, 238 druk ten podaje bez wymienienia autora w odpisie tytułu i nakładcy, tudzież bez bibl. B. K. 12044.

9. ARTOMIUS Christophorus, Decas problematum. Thorunii, Aug. Ferber 1611. 4°.

Christophori Artomii // DECAS PROBLEMATUM // PHILOSOPHICORUM // & // MEDICORUM // Nobiliorum & rariorum. Winieta. Edita THORUNII // *Typis AUGUSTINI FERBERI*, // linja. Anno MDCXI. Tytuł w ramce z ozdobników, z winietą, złożony antykwą i kursywą. Przedmowa antykwą, tekst głównie kursywą. Inicjały i ozdobniki.

Knlb. 16, sygn. A—D⁴. K. A₂ zawiera dedykację autora:... *Regio Burggravio, Consulibus et Senatoribus Reipubl. Thoruniensis*... K. A₃—D₄ obejmuje tekst.

Egz. nieznanym Estr. i Wojciechowskiej.

B. K. 11887.

10. ARTOMIUS Piotr, Nomenclator. Thorunii, F. Schnellboltz, 1638. 8°.
NOMENCLATOR // ... Latinâ, Germanicâ, Polonicâ, expli-||catas indicans: // QUINTA EDITIO // Quarte Conformis. // IN USUM SCHOLARUM // Borussicarum & Polonicarum: maxime vero Gymnasy Thoruniensis. // NOMENCLATOR // Ad Lectorem. ... 4-wiersz. Linja z ozdobników, THORUNII, // Typis FRANCISCI SCHNELBOLTZ. // Linja, Sumptibus Andrae Hünefeldii: // Bibliopolae, Anno MDCXXXVIII.

Na odw. k. tyt. winieta, niżej wiersz: *M. Huldericus Schoberus ad Juventutem*. Następne 3 karty zawierają wyjątek z *Joh. Sturmiausa Class. Epist. II* i indeks. Na odwrociu 3-ciej k. wierszyk do czyt., poczem podpis *Petrius Artomius*. Tekst druk. antykwą i got.

Knlb. 120, niesygn. 4 + sygn. A — O⁶ + 4⁴.

Estr. XII, 234 zna tylko z Łukaszewicza *Hist. szkół. I.*, 404, nie podaje zatem biblioteki, ani bliższego opisu. B. K. 1321.

11. ARTYKUŁY sądów. Warszawa, P. Elert, 1650. 2°.

Artykuły // sądów // marszałkowskich, // Przy Boku // I. K. M. // linja W Warszawie, // W Drukarni Piotra Elerta J. K. M. Typographa, // Roku Pańskiego | 1650.

Na k. a₂ u góry szeroki ozdobnik z orłem polskim w tarczy. Sygnował Jerzy Lubomirski, marszałek W. Kor.

Knlb. 4, sygn. a⁴.

Estr. nieznanym.

B. K. 3496.

12. D'AUBIGNE, Théodore Agrippa, (Histoire universelle). 2-e éd. Amsterdam b. r. w. XVII po r. 1620. 2°.
 Druk antykwą, przeplatany kursywą. Inicjały, rozdziały oddzielane ozdobnikami.
 Tom. I knlb. 9 (?) + szpalt 518, zakończony winieta + 1 k. pusta; t. II — 1 k. + szp. 523 — 1190, zakończ. tąż winieta + 12 knlb. indeksu do obydwu tomów; t. III — 1 k. + szp. 5 — 744 + knlb. 4 (?) indeksu. 3 tomy połączone w 1 vol. [...].
 Sprawy odnoszące się do Polski rozsiane w II tomie w związku z osobą Henryka Valois.
 Estr. nie wymienia tego druku.
 Egz. B. K. uszkodzony: na początku brak znacznej ilości kart i końcowych kart indeksu tomu III. B. K. 3630.
13. AUGUSTINUS Aurelius Sanctus, Electa. Poznań, Typogr. Coll. Soc. Iesu. 1688. 2°.
ELECTA || AUGUSTINI || ECCLESIAE DOCTORIS || à || CELSIS-SIMO PRINCIPE || CASIMIRO FLORIANO || Duce in Kiewan || CZARTORYISKI || ARCHIEPISCOPO GNESNENSI || Ex septem DIVI DOCTORIS Tomis || Inter publicas Regni & Cathedrae Curas || ANNO DOMINI 1671. || accuratè collecta || ANNO DOMINI 1688. || Publicae luci exposita. || Linja z gwiazdek. In Typographia Collegii Posnaniensis Soc: Jesu.
 Tytuł i tekst antykwą, u góry pierwszej strony tekstu listwa z ozdobników, na końcu tekstu mały finalik z trzech żółędzi. Na k. II-giej *imprimatur*, podpisane przez Stefana Moręskiego. Końcowych knlb. 8 zawiera indeks. Tekst ułożony alfabetycznie według zagadnień.
 Knlb. 2 + s. 844 + knlb. 8, defekt, brak końcowych kart.
 Estr. XII, 297 zna inne wydanie, w którym w tytule podano jako drugiego wydawcę archidiacona katedry wrocławskiej, Stanisława Niemierzę. Różni oba wydania także przedmowa Niemierzy (egz. Bibl. Czart. i Jag.), której niema w egz. B. K. B. K. 3194.
14. BABSKI Paweł Dymitr, Thren smutku y załości. Kraków, Franc. Cezary b. r. (1679). 4°.
THREN || SMUTK VY sic! ZAŁOŚCI, || O Przemianie dziwney || POWIETRZA MOROWEGO, || Roku Pańskiego, || Tysiącnego sześćsetnego siedmdziesiątego i || Y Tysiącnego sześćsetnego siedmdziesiątego osmego. || PRZY KRAKOWIE, || Rzeczywiście od wielu ludzi w Vtrapieniu doświadczoney dla pamięci || potomnym Czasom tym sposobem opisany. || A JEGO-MOŚCI PANU || P. STANISŁAWOWI || Z Gołuchowa, || GOŁUCHOWSKIEMU, || Dworzaninowi Pokoiowemu, I. K. M. || &c. &c. || Od Pawła

Dimitra Babskiego Kancellaryey Grodzkiej, || Krakowskiej Alumna przy uniżoności wszelkiej affek-||tem życzliwym za present osobliwy, || OFFIAROWANY. || Linja, w KRAKOWIE, w Druk: Franciszka Cezarego, I. K. M. TYP.

Na odwrociu k. tyt. herb Leliwa, a pod nim 10-wierszowy podpis. Poczem na karcie A₂, mylnie sygn. A₃ oraz k. A_{3a} dedykacja Stan. Gołuchowskiemu, dat.: *Die 6. Martij., Anno Domini 1679.* Dedykację rozpoczyna u góry listewka z motywów roślinnych. Na k. A_{3b} miedzioryt: tańczący szkielet-śmierć, która gra na dudach. Pod nim wiersz. Od k. A₄ rozpoczyna się właściwy opis zarazy w Krakowie, z dygresjami porównawczymi z historii itd. Kończy się na k. D_{3a} winieta, na której odwrociu między dwoma listewkami: imprimatur.

Knlb. 15, sygn. A — C⁴ + D³, k. B₃ mylnie sygn. B₅. Brak k. D₄, prawdopodobnie puste.

Estr. XII., 322 podaje tytuł w skróceniu, bez wymienienia biblioteki — według Juszyńskiego Dykcyjonarza I.

B. K. 13153.

15. BĄCZAŁSKI Seweryn, Ochrona koronna. B. m. dr. r. 4°.

Broszura polityczna wierszem.

Estr. XII, 326 cytuje bez bibl., z powołaniem się na Juszyńskiego.

B. K. 12443.

16. BARLAEUS Caspar, Rerum per octennium in Brasilia... gestarum. Clivis, Tob. Silberling 1660. 8°.

CASPARIS BARLAEI, || RERUM PER OCTENNIUM || IN BRASILIA || Et alibi gestarum. || Sub Praefectura Illustrissimi Comitis || I. MAURITII || NASSAVIAE &c. COMITIS, || Historia. Editio secunda. || Cui accesserunt || Gulielmi Pisonis Medici || Amstelaedamensis || TRACTATUS || 1. Aeribus, aquis & locis in Brasilia. || 2. De Arundine saccharifera. || 3. De Melle silvestri. || 4. De Radice altili Mandihoca. || Cum Grat. & Privileg. Sac. Caesar. Majest. || Linia, CLIVIS, ex Officina Tobiae Silberling || MDCLX.

Druk antykwa, na początku dedyk., tekstu i indeksu inicjałki.

Początkowe knlb. 8 sygn.)(1 -)(6, w tem frontispice i k. tyt. K. sygn.)(7 i)(8 puste, k.)(3 -)(6 zawierają dedykację Barlaeus'a gubernatorowi Brazylii Mauritius'owi. Końcowe k. 11 — indeks.

Na tabl. do fol. 58 pod nr. 5 wydrukowano *Tribunus Artischotskius*, w indeksie wskazano: *Artisoskius Tribunus ejus laus 44. litterae ad D. Albertum C. Burgium 183. dimittitur 180. in Belgium redit 200.* Mowa tu o Krzysztofie Arciszewskim.

K. nłb. 8 + 664 + knlb. 11, tablic 9.

Estr. XII, 374 wymienia tę edycję niedokładnie i bez biblioteki, omawiając edycję folio z Bibl. Jag.

B. K. 12041.

17. BARTOLI Daniello. Della vita e miracoli del B. Stanislao Kostka. Romae, b. dr. 1670. 8°.

DELLA VITA || E MIRACOLLI || DEL || B. STANISLAO || KOSTKA || della Compagnia di Giesù || SCRITTA || DAL P. DANIELLO BARTOLI || Della medesima Compagnia. || LIBRI DVE. || Ozdobnik — waza z kwiatami, IN ROMA, MDCLXX || linja Aile spese d' Ignatio de' Lazari || linja Con licenza de' Superiori.

Druk antykwą, przeplatana kursywą, użytą i w marginaljach. Inicjały. Autor w marginaljach powołuje się często na Jerzego Tyszkiewicza, biskupa: *Processi di Cracou*. Początkowych snlb. 9 zawiera *Introduttione*, na snlb. 10 *Aprobata* dat. 26 Septembr. 1670 i imprimatur., poczem od s. 1—403 tekst. S. 404—408 zawiera dwa indeksy, oddzielne do ks. I i II. Przedtyt. k. tyt. + snlb. 10 [razem knlb. 7] + s. 408. Libro I — s. 201, l. II — s. 202—408.

Estr. XII, 390 zna edycję z tegoż roku, lecz obejmującą s. 400 z wymienionym drukarzem i nieco odmiennym tytułem. Powołuje się też na Jochera, który (8614 a) po słowach »Libri due« cytuje: »Editione secunda acresciuta dal autore« objętości k. 6 + s. 408. B. K. 1471.

18. BARTOSZEWSKI Walenty. Dowody procesji nabożnej. Wilno, J. Karcan 1615. 4°*.

DOWODY || PROCESSIEY NABOZNEY, || Y POWAZNEGO TRIUMPHU || W DZIEŃ ROCZNY || PRZENASWIETSZEGO || CIAŁA BZEGO. || Jáśnie Wielmożnemu Pánu || Jeo Mości Pánu P. CHRI-|| SZTOPHOWI SŁUSZCE || WOIEWODZIE WEN-||DENSKIEMU etc. || Na ten czas Marszałkowi Trybunalskie-||mu Wilenskiemu ofiarowane. || Przez || Walentego Bartoszewskiego. || W WILNIE, || V Jozephà Kàrcanà. Roku 1615.

Druk got., k. tyt. częściowo antykwą, w tekście również nieco antykwę. K. tyt. w ramce drzewor. z ozdobników, u dołu linja z trójlistków. Na odwr. k. tyt. dedykacja autora Krz. Słuszce, w której pisze: *Lecą błędy. łamią się kacerstwa, nauki nowe ustaią, bo od prawidła nie odmienney mądrości odstąpili. . . Prawda. . . Katholicka stoi nienaruszona; każdego miłośnika starożytney Przodków swych wiary, animusz więcej zapala, y czym kto może miłość swoię ku Bogu, y podwyższenia wiary świętey oświadcza. . .* Dowody ułożone są w formie dysputy, po *Quaestii Haeretyckiej* następuje *Odpowiedz Katholicka*, ta zaś dzieli się na *Przyczyny*, przed i po których umieszczono wierszyki. Na k. C zaczyna się: *Przydatek o potomności żrzetelney Ciała y Krwie Pańskiej w Eucharistiey przeciw*

---

* Opracowanie dzieł W. Bartoszewskiego zastrzega sobie autor.

Nowowiernym, który dzieli się na *Węzelki*, atakujące symboliczne ujęcie Sakramentu. Tekst kończy małą winiętką.

K. nlb. 12, k. tyt. + sygn. A — B⁴ + C² + D₁.

Estr. XII, 394 podaje r. 1618, nie wymienia bibl.

B. K. 2300.

19. BARTOSZEWSKI Walenty, *Emblema cnot. . . Kiszkom. Wilno, J. Karcan 1614. 4°.*

EMBLEMA || Cnot dzielnych | y || spraw przeważnych | sławnych Po-|| tomków z starożytnego domu | || Jch. M. Panow P. || KISZKOW. || PRZEZ || Walentego Bartoszewskiego || wykonterfetowane. || winiętka W Wilnie, v Jozefa Karcana. || Roku 1614. ||

Druk. przeważnie got., antykwa na k. tyt. i na jej odwrociu. K. tyt. w ramce drzewor. z trójlistkami. Na odwrociu *Hypostemmaticon* z 8 wierszy. Na k. A₂ dedykacja Kiszkom, w której wysławia autor nawrócenie się w czasie ciężkiej choroby Stanisława Kiszki, wojewodzica witebskiego. Poczem następują wiersze na cześć tegoż Kiszki, jego syna również Stanisława, księdza; Janusza, starosty parnawskiego; Mikołaja i Krzysztofa, dworzan królewskich, wreszcie Kiszczanek: Anny Radziwiłłowej i Elżbiety Chodkiewiczowej. Tekst na ostatniej stronie kończy małą winiętką. W egz. B. K. na ost. pustej karcie znajduje się wierszowana przeróbka *Magnificat*, wpisana ręką XVII-wieczną.

K. nlb. 8, sygn. A⁴ — B³ + nies. 1 [pusta].

Estr. XII, 394 podaje małą i nieścisłą notatkę wg. Maciejowskiego. *Piśm.*

— bez wymienienia bibl.

B. K. 2302.

20. BARTOSZEWSKI Walenty, *Monodia. . . po ześciu. . . Adriana. . . Woytkowskiego. . . Wilno, J. Karcan 1612. 4°.*

MONODIA || . . . Po ześciu wieczney pa-|| mięci Zacznie wrodzonego | y Wa-|| lecznego || Rycerza Adriana Woytkowskiego. || Przez || Walentego Bartoszewskiego. || Wiekom potomnym || podana. || Eccles. 22 || Płacz nad umarłym | Abowiem zagasto światło iego. || w Wilnie W drukarni Jozepha Karcana || Roku pańskiego 1612. dnia 19. Czerwca.

Druk. got. i nieco antykwy. Na dwr. k. tyt.: *Do ich Mości Panow Adama Jana, y Jędrzeia Ruckich. . .*, siostrzeńców Adr. Woytkowskiego — dedykacja autora. *Monodia* wspomina najpierw poległych Teodora Lackiego, Jana Gnoińskiego, Jana Piotra Sapiełę, poczem przechodzi do opisu życia i śmierci samego Woytkowskiego. *Monodia* kończy się k. B₁b, na k. B₂ znajduje się 8-wiersz: *Sława Cnoty Zapłata*; na odwr. k. B₂ umieścił jeszcze autor dwa *Nagrobki*, poświęcone Woytkowskiemu. Kończy tę stronę małą winiętką.

K. nlb. 6, sygn. A⁴ — B².

Estr. XII, 394 cytuje w skróceniu tyt. dziełka, i to niedokładnie, przemieniając Adrjana na Andrzeja, mimo, że powołuje się na Mac. *Piśm.*, w którym jest forma prawidłowa. Estr. nie wymienia biblioteki. B. K. 2303.

21. BARTOSZEWSKI Walenty, *Parthenomelica*. . . Wilno, b. dr. 1613. 4°.
Parthenomelica || *Albo* || *Pienia nabożne o Pannie naświętszey*. || *Ktore* || *Poważny Senat miasta Wileńskiego* || *spólnym a porządnym Obywatelow swoich* | *y inney* || *Młodzi nabożeństwem* | *y kosztownym apparatus* | *czasu pożąda-*||*nego Adwentu Pańskiego* | *na Roracich przystoynie* || *co Rok odprawuie*. || *Gwiazdka Niektóre poprawione, niektóre z łacińskiego na polskie przelożone*, || *niektore nowo teraz złożone*. || *Na cześć y chwałę Wcielenia Pańskiego*, *y na* || *wielbienie Bogarodzicy*. || *Przez Walentego Bartoszewskiego* || *dwa ozdobniki Cum licentia Superiorum*. || *w Wilnie*. K. tyt., jak i wszystkie tekstu w ramce linjowej.
Druk. got., tekst łaciński antykwą i kursywą, zwłaszcza w przedmowie. Na odwr. k. tyt. wiersz: *Do Czytelnika. Idą wyprawne rymy z krzewa Parnaskiego* || *Aońskim poczem zdobne Phaebusa złotego..* || *Czytelniku nabożny przymi ie łaskawie* || *Posilek tobie niosą w twej pewney zabawie*. || *Rzeczysz nie doszły tonem, lyry Orpheowey:* || *Tak chciał Phaebus dogodzić lutni twej domowey*. Następnie winietka. Na k. A₂ dedykacja: *Zacnemu Senatowi Miasta Wileńskiego*. . . W niej mówi autor, że: *pio-sniczki o Naświętszey Bogarodzicy*. . . *zebrawszy, y te częścią poprawiwszy (które poprawowania potrzebowały), częścią nowo teraz złożywszy, które acz się nie tak rymowi, iako sensui Ecclesiae Catholicae akkomodowały. . . ofiarować umyśliłem*. »Pień« jest 28, w tem polskich pieśni 27. Hymny łacińskie mają nuty, a także *Bogarodzica dziewica* — nazwana Pieśnią św. Wojciecha. Natomiast inne pieśni polskie mają tylko pięćcio-linje, wolne — do wpisania nut. Ostatnią stronę kończy mała winietka. Żywa pagina: po lewej stronie — *Pienia*, po prawej — *Roratne*.
Knlb. 22, sygn. A — E⁴ + F², przyczem k. D_{1—2} mylnie sygn. C_{1—2}.
Estr. XII, 394 egz. nie widział, nie podaje biblioteki. B. K. 2304.
22. BARTOSZEWSKI Walenty, *Pienia wesole*. . . na przyjazd do Wilna Krola Jego M. . . Wilno J. Karcan 1611. 4°.
Pienia Wesole Dzieatek || *Na przyjazd do Wilna* || *Krola Jego M. Senatu* | *y* || *Ricerstwa iego* | *po rekupero-*||*waniu Smoleńska*. || *Jaśnie Wielmoż-*||*nemu Jego M. Panu* | *P. Chry-*||*sztofowi Monwidowi Dorohostayskie-*||*mu* || *Marszałkowi Wielkiemu W. X. L.* || *oddane*. || *Przez* || *Walentego Bartoszewskiego*. || *W Wilnie* || *W Drukarni Jana Karcana*. || *R. P. 1611. Dnia 24. Lip.*
Druk. got. i antykwą. K. tyt. w ramce drzewor. z ozdobników. Na odwrociu k. tyt. wiersz dedyk. Monwidowi, na k. A₂a *Do tegoż przedmowa*. Na jej odwr. *Do czytelnika* — wiersz; poczem od k. A₃ zaczynają się *Pienia*, wśród nich znajdują się na cześć: Senatu, Jak. i Stef. Potockich, Bartł. Nowodworskiego, Jana Sapiehy, Marc. Waiera, Goreckiego, wresz-

cie ogólnie: rycerstwa w różnych okazjach. Kilka też wysławia Krz. Monwida. Na k. A₃b wierszyk: *Rytm stałości*, pod nim winieta.

Knlb. 8. sygn A^a.

Estr. XII, 394 podaje wg. Brown'a *Bibl. S. J. nicco* odmienny odpis tytułu, myli się w podaniu ilości kart. Nie wymienia też bibl. B. K. 12688.

23. BARTOSZEWSKI Walenty, *Pobudka*. . . Wilno, J. Karcan, 1614. 4°.
*Pobudka || Na obchodzenie. . . Świętości. . . Ciała Bożego dana, || A || Jaśnie Oświeconemu Najwielebniejszemu w Panu || Chrystusie Oycowi y Panu: Panu Benedyctowi || Woynie, z łaski Bożey Biskupowi Wileńskiemu, || ofiarowana. || Przez Walentego Bartoszewskiego || Medaljon z herbem Trąby i insygniami biskupieimi, wokół napis: *Laudate Dominum || In tubis ductilibus, || Et vocae tubae corneae. || In sono tubae: ||* po bokach ozdobniki. Pod herbem wiersz. Ad calc: *VV VVILNIE V JOZEFA KARCANA ROKU 1614.**

Druk. got. i antykwą. Karta tyt. w ramce drzewor. Na jej odwr. dedykacja bisk. Woynie. W ded. usprawiedliwia się autor z krótkości pracy, obiecuje dokładnie w przyszłości opisać ceremonje na Boże Ciało. Wiersze zawierają opis „figur“ idących w procesji, a potem objaśnienie ich symbolicznego znaczenia.

Knlb. 8, sygn. A — B^a.

Estr. XII, 394 egz. opisuje niedokładnie wg. Maciejowskiego i Browna.

B. K. 2301.

24. BARTOSZEWSKI Walenty, *Threnodiae*. . . Wilno, J. Karcan 1615. 4°.
THRENODIAE; || . . . Na wieczną pamiątkę Pobożnego zęścia Paniey świętobliwey Jey Mości Paniey || ELZBIETY WESELEWNY. . . Przez Włentego Bartoszewskiego || wydane. || W Wilnie, v Jozefa Karcana Roku 1615.

Druk. got., na k. tyt. i w nagłówkach nieco antykwy. K. tyt. w ramce drzewor. z ozdobników, na odwr. dedykacja Pawłowi Sapiesze; od k. A₂ idą *Plankty* 9 muz; na k. A₃b *Plankt* małżonka; na k. A₄ wiersz o śmierci, włożony w usta zmarłej pt. *Martwy cień*, poczem drobne wiersze, nagrobki itd. zakończone małą winietką.

Knlb. 5, sygn. A^a + 1 nies.; odwrocie k. 5-ej puste.

Estr. XII, 394, niedokł. bez bibl.

B. K. 12687.

BEATOR Johann Wilhelm, *Livonia Livonorum* [respondent]. *Vitembergae* M. Schulz, br. [ca. 1700] vide: BECKER Herman [prezes].

25. BECKER Daniel, *Cultrivori Prussiaci curatio*. *Lugduni Bat*, J. Maire 1640. 8°.
CULTRIVORI PRUSSIACI || Curatio singularis. || Descripta à || Daniele Beckero, Dantiscano, Med. Profess. in Acad. Regiom. || Tertiae huic Edi-

*tioni accesserunt testimonia Se||renis. Poloniae Regis, & Reip. || Regio-
montanae: similesque aliquot ad || mirandae curationes. || Cum Indictibus
rerum memorabilium. || Sygnet drukarski, Lugduni Batavorum, || Ex offi-
cina Ionnis Maire, || C.I.C.I.C.XL.*

Druk antykwą, wiele kursywy. Tekst zaczyna się inicjałem.

Odwr. k. tyt. zadruk. objaśnieniem zawartości książki. Na k. 2 *Diploma Serenissimi Poloniae regis Vladislai IV, super veritate miraculosae excisionis cultri à rustico in Prussia deglutiti. . .*, kończy się na k. 3. v.: *Datum Regiomonti, die XX Julii, anno Domini millesimo sexcentesimo tricesimo quinto. . . Vladislaus Rex. L. s. Edidit hoc diploma Georgius Lothus Doctor medicinae. . . in Academia Regiomontana Borussiae: Impressitque, una cum historia miraculosae huius curationis Germanice descripta, Dantisci Georgius Rhetor anno 1635.* Dalej następuje: świadectwo Senatu Gdańskiego, przedmowa deykacyjna autora dla różnych dostojników, wreszcie sąd lekarzy lejdejskich i *Index sectionum et positionum*. Tekst rozpoczyna się na s. 17.

Knlb. 6 + s. 129 + nlb. 7 [indeksu], 1 tabl. S. 95 mylnie wybita jako 65. Estr. XII, 426 wymienia wydanie królewieckie z r. 1636 łacińskie. Niemieckiego, o którym wyżej wzmianka i opisywanego z r. 1640 nie zna.

B. K. 1391.

26. BECKER Herman, Livonia Livonorum. Vitembergae, M. Schulz, br. ca. 1700. 4°.

J. C. A. || LIVONIA || LIVONORUM || ... PRAESIDE || M. HERMANNO Becker || ... RESPONDENTE || JOHANNE WILHELMO BEATOR, || ... Ad constitutum diem 19. Junii, || A... 1700. || linja z ozdobników VITEMBERGAE, || Typis Martini Schulzii. . .
Estr. XII, 428 — bez bibl.

B. K. 1951.

27. BECKER Herman, Livonia. Vitembergae, M. Schulz, br. (1700). 4°.

D. O. A. || LIVONIA. . . || PRAESIDES || M. HERMANNUS Becker || ... RESPONDENS || CHRISTOPH. BERNHARD. Hase || ... Ad constitutum diem 20 Novembris, Anno 1700. || linja. VITEMBERGAE, Typis Martini Schulzii. . .

Estr. XII, 427 bez bibl.

B. K. 1952.

28. BECMAN Johann Christoph, Dissertatio de inaugurationibus regiis. B. m. dr. r. [Frankfurt, ca 1669]. 4°.

I. N. D. E. D. N. J. C. || DISSERTATIO || De || INAUGURATIONIBUS || REGIIS || Quam || Concendente Nob. Facult. Philosophica || PRAESIDE || JOH. CHRISTOPHORO || BECMANO || GR. L. PROF. ORD. || In Academia Francofurtana || Disputandam proponit || JOHANNES GEORGIUS CHWALKOWSKI. || POLONUS. || A. D. V. MART. A.

MDCLXIX. // *Horis Locoque Solitis* // ozdobnik roślinny PRELO BECMANIANO.

Druk. antykwą, kursywą i got. K. N₃r. zakończona winiętką z ornamentu roślinnego. Kończy się tekst ozdobnikiem z żółędzi. Na odwr. k. tyt. dedykacja: *Ill. atque Excell. Dn. Dn. Joanni, Comiti à Bnin Opaliński. . .* podp.: *Servus humillimus Joannes Georgius Chwalkowski Polonus.*

Knlb. 33, I nies. + sygn. K — R⁴ + nies. I, przyczem k. N₄ niema.

Estr. nie zna tego druku.

B. K. 12610.

29. BECKMANN Martin, *Carmen gratulatorium. Regiomonti Bor., Haered. G. Osterbergeri* 1602. 4°.

CARMEN GRATULATORIUM, // IAM AD// ILLUSTRISSIMUM // PRINCIPIEM, AC DOMINUM, // DOMINUM GEORGIUM FRIDERICUM, // Marchionem Brandenburgensem, in Prussiae, Stetini // Pomeraniae, Cassubiorum, & Vandalorum, nec // non in Silesia Carnouiae, &c. Ducem, Burg-//grauium, Novenbergensem, Rugiae; // Principem, Dominum suum // elementissimum: // QUAM AD // GENEROSUM, NOBILITATIS SPLENDORE, ATQUE DIGNITATE PRAESTAN-//TEM, DOMINUM FRIDERICUM, DAPIFERUM // haereditarium, Romani Imperij, Baronem in // Waltburg, &c. nec non Insulae marianae // Capitaneum, &c. // Scriptum à // Martino BECKMANNO, Sac. Reg. Ma. Poloniae // autoritate, Protonot. Publ. // REGIOMONTI, BORUSS: // Ex Officina haeredum Georgij Osterbergeri, // MDCII.

Tytuł w ramce drzeworytowej, na odwrociu herb Brandenburczyków i czterowiersz z podpisem *Martinus Beckmannus. P.* Druk antykwą, wiele kursywy. Każdy z wierszy kończy się plecionką, na samym tylko końcu książki winiętka, w której dwie główki aniołków. W tytule, w nazwisku autora *Beckmanno* litery *c* i *k* przechylone i nieco niżej.

Knlb. 8, sygn. A—B⁴. Kończy te wiersze panegiryczne *Querela Authoris Martini Beckmanni, Ad Deum. . .*

Estr. nie wymienia tego druku.

B. K. 12614.

30. BEGRIFF, Kurtzter, *wie die Jugend... sol gelehret werden...* Dantzig, G. Rheten Witwe 1653. 4°.

Kurtzer Begriff // wie die Jugend... in der Lateinischen und andern Sprachen, auf | gleichformige Art sol unterwiesen und gelehret werden // Auf // Anordnung der itzigen Herren // Scholaren in Druck ge//geben. Anno M.DC.LIII, linja z ozdobników. Dantzig // gedruckt bey Seel. Georg Rheten Witwe. // Druk got., antykwą, kursywą. Odw. k. tyt. pusty, k. A₂ zaczyna się ozdobną listewką, taksamo s. I. Snlb. 12 + 88.

Estr. XV, 44 niedokładnie i bez bibl.

B. K. 13372.

31. BĘKLEWSKI Andrzej, Panegyricus nuptialis in gratiam Pauli Działyński et Hedvigis Adami Sandivogii Czarnkowskii filiae. Cracoviae, b. dr. r. [ca. 1626]. 4°.

PANEGYRICUS || NUPTIALIS, || In Gratiam Illustrium Nouorum Coniugum || PAULI DZIAŁYŃSKI, || Palatinidae, Culmen: Capitanei Bratianen: & || ET || HEDVIGIS || Illustrissimi Domini, || D. ADAMI SANDIVOGII || CZARNKOWSKI, || Comitissae à Czarnkovo, Palatini Lanciczen: || Maioris Poloniae Generalis Capitanei, & || FILIAE. || AB || ANDREA BĘKLEWSKI conscriptus. Anno 1626. || Die 11. Maij || linja Cracoviae.

Na odwrociu k. tyt. herby Ogończyk i Nałęcz z podpisaniami pod niemi wierszami. U góry na kartach A₂ i A₃ ozdobniki: krzyż między dwoma żółdziejami. Przedmowę zaczyna duży inicjał, *Oratio* — mniejszy.

Knlb. 16, sygn. A-D.

Estr. nieznan.

B. K. 1632.

- BERNHARD Christoph, Livonia... [respondent]. Vitembergae, M. Schulz br. (1700) vide: BECKER Herman [prezes].

32. BERTHOLD Martin, Harmonia angelica. Thorunii, A. Ferber 1610. 4°.

HARMONIA || ANGELICA, || DE || NATIVITATE του θεανθρωπου, και φιλανθρωπου DOMINI JESU || CHRISTI MUNDI SALVATO-||RIS, & IMMANUELIS || nostri unici, || Calendis Ianuarij, || Anno || ReDeMtorIs nostrI IesV ChrIstI. || SCRIPTA || A || MARTINO BERTHOLDO Wartemburgensi Silesio, || Scholae Thorunien. Neapolitanac Collega. || winieta. THORUNII || Typis Augustini Ferberi, Anno M.DC.X.

K. tyt. w ramce z ozdobników między linjami, podobnie i wszystkie stronicie, tylko górne i boczne listwy węższe, przyczem strona z przedmową i rozpoczynająca tekst ma nagłówki z ozdobników; kończy się tekst winieta. Czcionka U w wersalikach antykwą zastępowana kursywą — i tak na k. tyt.: THORUNII, w podpisie pod dedykacją MARTINUS BERTHOLDUS.

Knlb. 4, sygn. A⁴.

Estr. i Wojc. nieznan.

B. K. 12741.